

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ S. Sayısı : 396

**1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Milli Güvenlik Konseyi Milli Savunma Komisyonu Raporu.
(D. Meclisi : 1/111; M. G. Konseyi : 1/351)**

(Danışma Meclisi S. Sayısı : 73)

TC

Danışma Meclisi

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06-408 (1/111) 01-973

22 Şubat 1982

Konu : Kanun Tasarısı.

MILLİ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 18 Şubat 1982 tarihli 57 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : KKTD/101-1145/07123

29 Aralık 1981

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 21.12.1981 tarihinde kararlaştırılan «1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GENEL GEREKÇE

1402 sayılı Kanununun 26/b maddesi gereğince, sıkıyönetim komutanlığı emrine atanan veya sıkıyönetim komutanlığında görev alan personelin eski görev yerleri ile ilişkileri kesilmemekte ve bunlara 6245 sayılı Kanuna göre yolluk ve yevmiyeleri verilmektedir.

Sıkıyönetim hali, mahiyeti itibariyle geçici bir yönetim olduğundan bu düzenleme yerinde olmakla beraber yolluk ve yevmiye ödenmesinde adil olmayan uygulamalara da yol açmaktadır.

Bu konuda öncelikle eski görev yerleri sıkıyönetim görevini yaptıkları şehir içinde fakat belediye hudutları dışında olan personelin durumunun dile getirilmesi gerekmektedir. Bu personelle belediye hudutları içinde görevli olan personel arasında mesaiye gidış - geliş yönünden hiçbir fark bulunmamakta, hatta evi veya lojmanın bulunduğu mahal itibariyle sıkıyönetim görevini yaptığı yere, asıl görev yerine göre daha kolaylıkla gidip gelebilmektedir. Buna mukabil bir de geçici görev yevmiyesi alması hem personel arasında eşitsizlik hem de huzursuzluk yaratmaktadır. Örneğın, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığına, Etimesgut'taki ve Mürdet'teki birliklerden atanan personele geçici görev yevmiyesi verilmektedir. Oysa bu personel asıl görev yerlerine nazaran sıkıyönetim görev yerine daha kısa zamanda ve rahatlıkla gidip gelebilmektedirler. Sıkıyönetim görevi nedeniyle ek bir maddi külfete girmemektedirler. Yani Ankara'da diğer karargâh ve birliklerden atanan görevlilerle aralarında hiçbir fark bulunmamaktadır. Buna mukabil geçici görev yolluğu ve yevmiyesi almak suretiyle ayrıcalıklı bir durum kazanmaktadırlar.

İkinci olarak sıkıyönetim komutanlığı karargâhının bulunduğu şehir dışından yapılan atamalardaki adil olmayan durum açıklanacaktır.

Bazı personel ya daha başlangıçta bu durumda olmakta ya da sıkıyönetim görevini sürdürürken asıl görev yeri itibariyle yapılan atamalar dolayısıyla bu durumu sonradan kazanmaktadır.

İlke olarak asıl görev yerleri, sıkıyönetim görevini yaptıkları şehir dışında olanlara geçici görev yolluğu ve yevmiyesi verilmesi uygun görülmektedir. Ancak, bu personelden birçoğu evlerini ve ailelerini sıkıyönetim görevini yaptıkları şehire naklederek kendilerine tahsis edilen lojmanda veya kendilerine ait ya da kiralandıkları evlerde birlikte oturmaktadırlar. Asıl görev yerleri ile ilişkileri sadece özlük hakları (maaş vesair istihkakları gibi) yönünden devam etmektedir. Hatta sıkıyönetim görevini yaptıkları şehir içindeki bir görevde iken sonradan asıl görev yerleri değiştirilenler sadece kâğıt üzerinde yeni asıl görev yerlerine katılmakta evlerini ve ailelerini nakletmedikleri, aile düzenlerinde en ufak bir değişiklik meydana gelmediği halde geçici görev yevmiyesi almaya başlamaktadırlar. Bunlar ile aynı şehir içinde olup da sıkıyönetim görevini yapan personel arasında da hiçbir fark bulunmamaktadır. Personelin bir kısmının ise asıl görev yerleri sıkıyönetim görevini yaptıkları şehir dışında olmasına ve kendilerine tahsis edilen lojmanlar da bu şehir dışında olmasına rağmen lojmanlar sıkıyönetim görev mahalline servis araçları ile gidip gelinebilen bir uzaklıkta olduğu için şehir içinde oturan personel durumunu kazanmaktadırlar. Örneğın Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığında görevli ve başka yerden atanan personelin bir kısmına Karamürsel'de lojman tahsis edilmiştir. Bu personel de aynen yukarıda belirtilmeye çalışılan personel durumunu kazandığından bunlara da yevmiye verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Açıklanan bu uygulamalar personel arasında yarattığı eşitsizlik ve huzursuzluk nedeniyle hizmeti olumsuz yönde etkilemektedir. Ancak, diğer yerlerden atanan personelden sıkıyönetim hizmetini yaptıkları şehir içinde veya servis araçlarıyla gidilip gelinebilen uzaklıktaki mahallerde lojmandan istifade etmeyenlere görev yevmiyesi verilmesi uygun görülmektedir.

Bu nedenle Tasarının 1 nci maddesi ile, sıkıyönetim komutanlıklarına aynı şehir içinden atanan personele asıl görev yerleri belediye hudutları dışında dahi olsa yolluk ve yevmiye ödenmemesi, asıl görev yerleri sıkıyönetim görevini yaptıkları şehir dışında olanlardan ise sıkıyönetim görevini yaptıkları şehir içinde veya servis araçları ile gidip gelinebilen uzaklıktaki mahallerde lojmandan istifade edenlere yevmiye verilmemesi amaçlanmaktadır.

Tasarının ikinci maddesi ile 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile getirilen düzenlemeler doğrultusunda 1402 sayılı Kanunun Ek - 2 ve Ek - 5 nci maddelerinde düzeltmeler yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Bu madde ile 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26/b bendi değiştirilmektedir. Bu değişiklik ile görevli bulunan şehir içinde olanlar ile diğer yerlerden atanarlardan sıkıyönetim görevinin yapıldığı şehir içinde veya servis araçları ile gidip gelinebilen uzaklıktaki mahallerde lojmandan istifade edenlere yevmiye verilmeyeceği hükme bağlanmıştır. Sıkıyönetim hizmetinin devamlılık arz etmesi nedeniyle başka yerlerden geçici görevle sıkıyönetim görevinin bulunduğu şehre gelen personelin çoğunun evini taşıyarak lojmana girmesi nedeniyle bu kişilere geçici görev yoluğu ödemenin bir anlamı kalmamıştır. Asıl görev yeri sıkıyönetim hizmetinin bulunduğu şehirde bulunan personelle dışardan gelip evini sıkıyönetim görevinin bulunduğu şehre taşıyan personel arasında mali eşitsizlikler meydana gelmiştir. Bu uygulamanın personel arasında eşitsizlik ve huzursuzluk yaratması nedeniyle hizmet olumsuz yönde etkilenmektedir. Ayrıca eski görev yerleri sıkıyönetim görevini yaptıkları şehir içinde fakat belediye hudutları dışında olan personelde mesaiye gidiş geliş yönünden hiçbir ek bir mali külfete girmedikleri halde geçici görev yevmiyesi almaları bu personeli ayrıcalıklı bir duruma sokmuştur. Diğer personelle aralarında eşitsizlikler doğmuştur. Bu nedenlerle personel arasındaki eşitsizliği kaldırmak için bu Kanun maddesinde değişiklik yapma zarureti doğmuştur.

Madde 2. — 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu ile getirilen düzenlemeler doğrultusunda 1402 sayılı Kanunun Ek - 2 ve Ek - 5 nci maddelerinde yer alan «Yüksek Hâkimler Kurulu» ve «Yüksek Savcılar Kurulu» deyimleri bu kuruluşların kaldırılması nedeniyle Kanuni dayanaktan yoksun kaldığından bu maddelerde yer alan bu deyimler «Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu» olarak değiştirilmiştir.

Madde 3. — Bu madde yürürlük maddesidir.

Madde 4. — Bu madde yürütme maddesidir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

TC

Milli Güvenlik Konseyi
Milli Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/351
Karar No. : 48

13 Nisan 1982

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve gerekçesi ilgili Bakanlık temsilcilerinin de katılımıyla Komisyonumuzda görüşülmüştür.

Tasarının Danışma Meclisinden geçen şekliyle tümü görüşülerek benimsendikten sonra maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci maddesi ile Sıkıyönetim görevlerini asıl memuriyet mahallerinde veyahut bu mahallere belediye veya kurum taşıt araçlarıyla gidilip gelinebilen yerlerde yapanlar yönünden mevcut ayrıcalıkların ortadan kaldırılmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır. Ancak 6245 sayılı Harcırah Kanununda 11.12.1981 gün ve 2562 sayılı Kanun ile yapılan değişikliklere ve özellikle 3 ncü madde (g) bendinde ifadesini bulan «memuriyet mahalli» tarifi ile düzenlenmesi istenen durumun Harcırah Kanunundaki bu değişiklikte sağlandığı ve yeni bir düzenlemeye gerek bulunmadığı,

Bu maddenin 2 nci fıkrasında yapılan yeni düzenlemede; Sıkıyönetim görevi yaptıkları yerlere diğer yerlerden atanarlardan, görev yaptıkları şehir içinde veya servis araçlarıyla gidilip gelinebilen yerlerdeki lojmanlardan istifade edenlere yevmiye verilmeyeceğine ilişkin hükmün yer aldığı,

Harcırah Kanunu hükümleri gereğince ilke olarak asıl görev yerleri, Sıkıyönetim görevini yaptıkları şehir dışında olanlara geçici görev yolluğu ve yevmiyesi verilmesi gerektiğine göre, sadece lojmandan istifadenin buna engel olmaması gerekmektedir. Zira lojmandan istifadede, hizmetin özelliği ve ağırlığı emniyet ve koruma yönünden önemi gibi hususlar öncelik arz etmektedir. Bu bakımlardan böyle bir düzenlemenin ayrıca personel yönünden uygun olmayacağı,

Görüşüne varıldığından bu maddenin reddine,

Tasarının 2 nci maddesiyle getirilen hususa ilişkin boşluk 13.5.1981 gün ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 24 ncü maddesinin 2 nci fıkrasıyla doldurulmuşsa da 1402 sayılı Kanunda mevcut ibarelerin düzeltilmesine ilişkin bu maddenin birinci madde olarak ve yürürlük ile yürütmeye ilişkin 3 ve 4 ncü maddelerin de 2 ve 3 ncü madde olarak aynen benimsenmesine,

Komisyonumuzca karar verilmiş olup kanun tasarısı ve raporumuz Milli Güvenlik Konseyine saygı ile arz olunur.

Başkan
Muzaffer BAŞKAYNAK
Hâk. Tuğgeneral

Üye
İsmet ONUR
Hâk. Kd. Albay

Üye
Feridun BALATLIOĞLU
Hâk. Kd. Albay

Üye
Ersin ESEROL
Hâk. Yarbay

Üye
Tevfik ODMAN
Dz. Hâk. Önyüzbaşı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«b — Sıkıyönetim Komutanlığı emrine atanan veya sıkıyönetim komutanlığında görev alan subay, askeri memur, astsubay ve sivil personelin eski görev yerleri ile ilişkileri kesilmez. Bunlara 6245 sayılı Kanun esaslarına göre yolluk ve yevmiyeleri verilir. Bunlar hakkında anılan Kanunun 15 ve 41 nci maddeleri hükümleri uygulanmaz.

Ancak, Sıkıyönetim görevlerini asıl memuriyet mahallerinde yahut bu mahallere belediye veya kurum taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerlerde yapanlar ile, diğer yerlerden atananlardan Sıkıyönetim görevlerini yaptıkları şehir içinde veya servis araçları ile gidilip gelinebilen uzaklıktaki mahallerde lojmandan istifade edenlere yevmiye verilmez.»

MADDE 2. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek 2 nci ve Ek 5 nci maddelerinde yazılı «Yüksek Savcılar Kurulu» ve «Yüksek Hâkimler Kurulu» deyimleri «Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu» olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

21.12.1981

Başbakan

B. Ulusu

Devlet Bak. - Başbakan

Yrd.

Z. Baykara

Devlet Bakanı

Prof. Dr. M. N. Özdağ

Dışişleri Bakanı V.

Prof. Dr. İ. Öztrak

Ticaret Bakanı V.

K. Erdem

Tarım ve Orman Bakanı

Prof. Dr. S. Özbek

Turizm ve Tanıtma Bakanı

İ. Evliyaoğlu

Devlet Bak. - Başbakan

Yrd.

T. Özal

Adalet Bakanı

C. Menteş

Maliye Bakanı

K. Erdem

Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı

Prof. Dr. N. Ayanoğlu

Çalışma Bakanı

Prof. Dr. T. Esener

İmar ve İskân Bakanı

Dr. Ş. Tüten

Sosyal Güvenlik Bakanı

S. Şide

Milli Güvenlik Konseyi

Devlet Bakanı

Prof. Dr. İ. Öztrak

Milli Savunma Bakanı

Ü. H. Bayülken

Milli Eğitim Bakanı

H. Sağlam

Gümrük ve Tekel Bakanı

R. Baturalp

Sanayi ve Teknoloji Bakanı

Ş. Kocatopçu

Köy İşleri ve Koop. Bakanı

M. R. Güney

Kültür Bakanı V.

İ. Evliyaoğlu

Devlet Bakanı

M. Özgüneş

İçişleri Bakanı

S. Çetiner

Bayındırlık Bakanı

Dr. T. Önalp

Ulaştırma Bakanı

N. Özgür

Enerji ve Tabii Kay. Bak.

S. Bingöl

Gençlik ve Spor Bakanı

V. Özgül

S. Sayısı : 396

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«b) Sıkıyönetim Komutanlığı emrine atanan veya sıkıyönetim komutanlığında görev alan subay, askeri memur, astsubay ve sivil personelin eski görev yerleri ile ilişkileri kesilmez. Bunlara 6245 sayılı Kanun esaslarına göre yolluk ve yevmiyeleri verilir. Bunlar hakkında anılan Kanunun 15 nci maddesi hükmü uygulanmaz.

Ancak, Sıkıyönetim görevlerini asıl memuriyet mahallerinde yahut bu mahallere belediye veya kurum taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerlerde yapanlara veya diğer yerlerden atanarlardan Sıkıyönetim görevlerini yaptıkları şehir içinde veya servis araçları ile gidilip gelinebilen uzaklıktaki mahallerde lojmandan istifade edenlere yevmiye verilmez.»

MADDE 2. — 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun Ek - 2 nci ve Ek 5 nci maddelerinde yazılı «Yüksek Savcılar Kurulu» ve «Yüksek Hâkimler Kurulu» deyimleri «Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu» olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONU METNİ

1402 Sayılı Sıkıyönetim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı.

MADDE 1. — Danışma Meclisi metninin 2 nci maddesi 1 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Danışma Meclisi metninin 3 ncü maddesi 2 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 4 ncü maddesi 3 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.